

Sten Dissing er den ene af to leverandører til Thises Ad Libitum-mælk. Foto: Morten Telling.

I ungdyrstalden er der god plads til kalvene

Sten Dissing har med en lille besætning gode rammer for at give kalvene en god start på livet. Han er dog ikke i tvivl om, at køer er de bedste kalvepassere, så han overlader dette job til besætningens ammetanter.

✍ Af [Irene Brandt-Møller](#)
 🕒 04. oktober 2019, 13:26
 📖 Læsetid: 5 minutter
 📍 [Mark og stald](#)
 🏠 [Kvæg](#)

På nær seks kalve, som er født helt uden for sæsonen, er der tomt i staldene hos Sten Dissing på Jarmstedgård i Han Herred den dag ØKOLOGISK LANDBRUG er på besøg i begyndelsen af september. Uden for staldene er der dagsregn, og alt er vådt. Så det er godt, at de fleste af kalvene på gården er født i forsommeren, og at de efter en varm sommer på græsmarkerne sammen med gårdens ammetanter om kort tid skal ind i ungdyrstalden, hvor der er ly for den silende regn.

»Ungdyrene er lige blevet insemineret, og de kommer ind i ungdyrstalden fra medio november eller senest 1. december. Kalvene fra i år kommer derimod ind i slutningen af september, så de får to måneder alene i stalden med god plads, så de i fred og ro kan vænne sig til staldlivet efter en sommer på græs sammen med ammetanterne.« fortæller Sten Dissing.

Kalvene kommer så godt fra start, at de fleste kan insemineres allerede ved 11 måneder.

Sæsonkælvning

Besætningen på Sten Dissings gård er lille: 53 årskøer. Køerne sæsonkælver, og er der en ko, der springer over, får hun lov til at malke videre ind til næste insemineringsrunde.

»Men ydelsen falder, når de skal malke så længe mellem kælvningerne, i hvert fald når vi ikke tilskudsfordrer så kraftigt,« siger Sten Dissing.

Malkekøerne på gården får grovfoder i form af græs og ensilage ad libitum suppleret med fire FE bestående af valset havre og hvedeklid. Efter kælvningen går kalven i stalden med sin mor om dagen, og om natten sendes koen på græs. I stalden får hun hø. Ungdyrene og de fem studede tyrekalve, som bliver på gården, sendes på græs i enge, naturarealer og græsmarker med lang omlægningstid.

Jarmstedgård:

Antal hektar og forpagtninger:

- 65 ha, 10 ha udgør forpagtninger. 10 ha af disse er naturarealer.
- Antal malkekøer: 53 Jersey
- Mælkeproduktion: 0,26 mio. kg. pr. år

Læs også:

[Thise Ad Libitum-mælk giver kalvene førsteret til mælken](#)

»Jeg foretrækker at fodre køerne med græsensilage; men i år har jeg opbygget en buffer af byg-ærtehelsæd, for efter tørken sidste sommer løb vi tør i februar. Vi havde dog allerede i slutningen af august sidste år købt foder,« fortæller Sten Dissing.

Trygge kalve

En af indvendingerne mod at bruge ammetanter handler om, at dyrene ikke vænnes til at blive håndteret af mennesker, hvis det er ammetanten, der sørger for, at de får mælk; men denne indvending kan Sten Dissing ikke genkende.

»De vænnes til at omgås mennesker, fordi de følger køernes adfærd. De er også sammen med køerne, når de bliver insemineret. Køerne kommer, når vi kalder, og kalvene følger med. Og så kommer de af sig selv, når de ikke længere går sammen med ammetanten. Når de er et års tid gamle, bruger vi en del tid på at lære hinanden at kende, og min erfaring er, at de sagtens kan vænne sig til at omgås mennesker. Vi har i hvert fald rolige dyr,« siger Sten Dissing.

Gode kalvepassere

Det er også hans erfaring, at kalve, der har gået sammen med en ammetante, selv er rigtig gode til at tage sig af kalve, når de selv har kælvet. De bliver som sagt rolige dyr af at gå sammen med ammetanterne, men samtidig bliver de immuniserede over for de sygdomme, som de udsættes for, mens de går sammen med ammetanten.

Læs også:

[Forsker om ny Thise-mælk: Det er bedre dyrevelfærd](#)

»På marken får de et lille svirp, men de danner antistoffer undervejs - for eksempel mod løbetarm-orm. Og så er de stærke, når de året efter skal på græs på vedvarende græsarealer, hvor der kan være parasitter,« forklarer Sten Dissing.

Ad libitum

Thise, som Sten Dissing leverer sin mælk til, har netop lanceret en ny specialmælk, Ad Libitum, som garanterer forbrugeren, at mælken i kartonen kommer fra besætninger, hvor kalvene i mindst tre måneder har gået sammen med sin mor eller en ammetante. Sten Dissing er den ene af to Thise-leverandører, som producerer mælken til denne specialmælk.

»Jeg får ikke mere for min mælk, fordi den nu sælges som en specialmælk; men jeg gør jo heller ikke andet end dét, jeg har gjort de sidste 20 år,« siger Sten Dissing.

Hver dag sender han mellem 800-900 l mælk afsted til mejeriet.

Sunde goldkøer giver sunde kalve

For at sikre, at den råmælk, som kalvene skal have senest seks timer efter kælvningen, indeholder antistoffer mod de bakterier, som er i stalden, sørger Sten Dissing for, at goldkøerne kommer ind i stalden i god tid, så de kan nå at danne antistofferne inden kælvningen. De er som udgangspunkt alle blevet goldet.